

Hiệu ứng chuyển tháng trên thị trường chứng khoán Việt Nam

Hoàng Thị Phương Anh⁽¹⁾ • Trương Trung Tài⁽²⁾

Ngày nhận bài: 13/3/2017 | Biên tập xong: 02/11/2017 | Duyệt đăng: 10/11/2017

TÓM TẮT: Hiệu ứng chuyển tháng (turn of the month - TOM) hàm ý tỷ suất sinh lợi (TSSL) của cổ phiếu tăng cao trong giai đoạn vài ngày cuối tháng cho đến vài ngày đầu tháng tiếp theo. Trong nghiên cứu này, nhóm tác giả sử dụng hai phương trình của mô hình GARCH (1,1) cho mẫu dữ liệu bao gồm 209 công ty niêm yết trên Sở Giao dịch Chứng khoán Hà Nội (HNX) và Sở Giao dịch Chứng khoán TP. Hồ Chí Minh (HOSE) để kiểm định sự tồn tại của hiệu ứng TOM trên các cổ phiếu niêm yết tại thị trường chứng khoán (TTCK) Việt Nam. Đồng thời, nghiên cứu cũng xem xét hiệu ứng TOM theo ngành và quy mô của các công ty. Kết quả cho thấy, hiệu ứng TOM ảnh hưởng lên cả TSSL và biến động TSSL của các cổ phiếu niêm yết và hiệu ứng này có sự khác nhau giữa các ngành và quy mô công ty.

TỪ KHÓA: hiệu ứng chuyển tháng, mô hình GARCH, công ty niêm yết.

1. Giới thiệu

Khi ra quyết định đầu tư trên TTCK, ngoài các cơ sở phân tích mang tính nền tảng về tình hình tài chính của doanh nghiệp, một trong những vấn đề quan trọng được đặt ra là cổ phiếu nên được mua vào lúc nào? Xác định thời điểm thích hợp để mua vào cổ phiếu là một việc rất quan trọng trong quá trình đầu tư. Lý thuyết Thị trường hiệu quả cho thấy sự bất lực khi có nhiều công trình nghiên cứu đã chỉ ra những quy luật bất thường mang tính chu kỳ trên thị trường (seasonal anomalies), ví dụ giá cổ phiếu có thể tăng/giảm vào một ngày cụ thể nào đó trong tuần (day-of-week effect) hoặc giá cổ phiếu thường tăng vào tháng Một (January effect) hoặc giảm mạnh vào tháng Năm ("Sell in May and go away" effect). Nếu các nhà đầu tư có thể nắm bắt được các quy luật này thì họ có thể đạt được

TSSL vượt trội. Ngày nay, các hiệu ứng này vẫn được tiếp tục nghiên cứu để bổ sung vào hệ thống cơ sở lý thuyết trong lĩnh vực đầu tư tài chính.

Nghiên cứu hiệu ứng được hình thành theo những phân đoạn thời gian. Trong phạm vi nghiên cứu này, nhóm tác giả thực hiện theo hiệu ứng TOM. Đây là một thuật ngữ chỉ sự gia tăng cao hơn đối với giá cổ phiếu trong

⁽¹⁾ **Hoàng Thị Phương Anh** - Trường Đại Học Kinh Tế TP. HCM; 196 Trần Quang Khải, Phường Tân Định, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh - **Email:** anhtcdn@ueh.edu.vn.

⁽²⁾ **Trương Trung Tài** - Trường Đại Học Kinh Tế TP. HCM; 196 Trần Quang Khải, Phường Tân Định, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh - **Email:** trungtai@ueh.edu.vn.